

แนวทางพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

Development Guidelines of Factors Affecting the Effectiveness of Internal Quality Assurance for Early Childhood Education in Small-Scale Elementary Schools under the Office of Primary Education Service Area in the Lower Northeast Region 1

ทอภัก์ ด่านกระโทก* อำนาจ อยู่คำ** และ สงวนพงศ์ ชวนชม***

นักศึกษาลัทธิสุตรปรัชญาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล*

อาจารย์ ดร., คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล**

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล***

Thophak Dankratok* Amnart Yookam** and Sanguanpong Chanchom***

Ph.D. Candidate in Educational Administration, Faculty of Education, Vongchavalitkul University***

Lecturer Dr., Faculty of Education, Vongchavalitkul University**

Assistant Professor Dr., Faculty of Education, Vongchavalitkul University***

Corresponding author E-mail: thophakchaibun@gmail.com

(Received: August 24, 2023; Revised: September 16, 2023; Accepted: October 4, 2023)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาาระดับปัจจัยและระดับประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก 2) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก และ 3) ศึกษาแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก ดำเนินการวิจัยเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ศึกษาาระดับปัจจัยระดับประสิทธิผล และปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ซึ่งจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 จำนวน 320 โรงเรียน เก็บข้อมูลโดยแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนเดียว ตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบและประเมินความเหมาะสมของร่างแนวทางการพัฒนา โดยจัดสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง วิเคราะห์ระดับความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาโดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับปัจจัยการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก ในภาพรวมและรายรายด้านอยู่ระดับมาก และระดับประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก ในภาพรวมอยู่ในระดับดีเลิศ 2) ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านภาวะผู้นำ ด้านการบริหารจัดการ ด้านทรัพยากรทางการศึกษา และด้านการจัดประสบการณ์ ตัวแปรทั้ง 5 ตัวแปร สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก ได้ร้อยละ 78.70 3) แนวทางการพัฒนาปัจจัยส่งผลต่อประสิทธิผล

ของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก ประกอบด้วย (1) หลักการและเหตุผล (2) วัตถุประสงค์ของแนวทาง (3) แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย ด้านวัฒนธรรมองค์กร มีแนวทางการพัฒนา 3 ขั้นตอน 8 แนวทาง ด้านภาวะผู้นำ มีแนวทางการพัฒนา 4 ขั้นตอน 11 แนวทาง ด้านการบริหารจัดการ มีแนวทางการพัฒนา 4 ขั้นตอน 9 แนวทาง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: แนวทางพัฒนา, ประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายใน, ระดับปฐมวัย, โรงเรียนขนาดเล็ก

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the levels of factors and effectiveness of internal quality assurance for early childhood education in small-scale schools; 2) to study the factors affecting the effectiveness of internal quality assurance for early childhood education in small-scale schools; and 3) to explore development guidelines of factors affecting the effectiveness of internal quality assurance for early childhood education in small-scale elementary schools in the Lower Northeast Region 1. The research was divided into two parts: Part 1 studied the factors affecting the effectiveness of internal quality assurance for early childhood education in small-scale schools. The sample group consisted of primary small-scale schools providing early childhood education in the Lower Northeast Region 1, totaling 320 schools. The research tools included a five-level scale questionnaire the IOC was 0.80-1.00, and the reliability values of the instrument were at 0.94. Data analysis was conducted using means, standard deviations, and enter multiple regression analysis. Part 2 studied the development guidelines of factors affecting the effectiveness of internal quality assurance for early childhood education in small-scale schools. The target group consisted of qualified individuals who examined the suitability of the draft development guidelines through group discussions with seven participants. The research tools included an assessment of the suitability of the guidelines, with data analysis conducted using means and standard deviations.

The research results were as follows: 1) The level of factors affecting internal quality assurance for early childhood education in small-scale schools, both overall and in specific aspects, was found to be at a high level, and the level of effectiveness of internal quality assurance for early childhood education in small-scale schools was excellent. 2) The organizational culture factor, leadership, management, educational resources, and the arrangement of experiences. These five variables explained of the variability in the effectiveness of internal quality assurance for early childhood education in small-scale schools at 78.70%. 3) The development guidelines of factors affecting the effectiveness of internal quality assurance for early childhood education in small-scale schools, included: (1) principles and reasons, (2) objectives of the guidelines, and (3) development guidelines consisting organizational culture aspect consisted of four steps, eight guidelines; leadership aspect consisted of four steps, eleven guidelines; management aspect consisted of four steps, nine guidelines. They were highly appropriate at the highest level.

Keywords: Development Guideline, Effectiveness of Internal Quality Assurance, Early Childhood Education, Small-Scale School

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเด็กปฐมวัยถือเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศ และเป็นปัจจัยสำคัญที่จะนำไปสู่การเจริญเติบโตของประเทศในอนาคต ตามแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2564-2570 กล่าวว่า การพัฒนามนุษย์อย่างมีประสิทธิภาพจำเป็นต้องเริ่มตั้งแต่ปฏิสนธิโดยเฉพาะในช่วงปฐมวัยซึ่งเป็นรากฐานของการพัฒนาที่ยั่งยืน และเป็นช่วงวัยที่พัฒนาการด้านสมองและการเรียนรู้เป็นไปอย่างรวดเร็วที่สุดในชีวิต หากเด็กไม่ได้รับการเลี้ยงดูและพัฒนาอย่างถูกต้องเหมาะสม เมื่อพ้นวัยนี้ไปแล้วโอกาสทองของการพัฒนาก็จะไม่หวนกลับมาอีก การพัฒนาเด็กปฐมวัยของประเทศไทยเป็นสิ่งที่รัฐบาลให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่ทำให้ผลของการลงทุนที่คุ้มค่าที่สุดต่อการสร้างรากฐานของชีวิต ในส่วนของภาครัฐมีกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานหลัก และเพื่อให้การพัฒนาเด็กปฐมวัยของประเทศไทยให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และมีความเชื่อมโยงกับทุกกระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนในลักษณะของการบูรณาการ เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานสำหรับหน่วยงานทุกระดับทั้งในระดับนโยบายจนถึงระดับปฏิบัติ ลดความซ้ำซ้อน และสนองต่อเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 54 ที่กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนาจนเข้ารับการศึกษา เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2564)

การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพนั้น จำเป็นต้องใช้หลักการบริหารจัดการ เช่นเดียวกับการบริหารหรือดำเนินกิจการต่าง ๆ ที่ต้องมีการดำเนินงานให้เป็นระบบครบวงจร จากรายงานผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 ระดับประเทศพบว่า นักเรียนระดับปฐมวัยมีพัฒนาการด้านร่างกาย 83.35 พัฒนาการด้านอารมณ์-จิตใจ ร้อยละ 96.87 พัฒนาการด้านสังคม ร้อยละ 96.55 และพัฒนาการด้านสติปัญญา ร้อยละ 80.17 อยู่ในระดับดี แต่ถ้าพิจารณาค่าร้อยละของพัฒนาการเป็นรายด้านจะพบว่ายังมีความแตกต่างกันและเด็กปฐมวัยควรได้รับการส่งเสริมพัฒนาการสูงสุดตามศักยภาพให้สูงขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565) และผลการวิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564 ภายใต้สถานการณ์ COVID-19 (ข้อมูล ณ วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2565) สถานศึกษาที่เปิดสอนการศึกษาปฐมวัย เมื่อวิเคราะห์ผลการประเมินสถานศึกษา จำนวน 10,926 แห่ง จำแนกตามมาตรฐาน พบว่า มาตรฐานที่ 1 คุณภาพเด็ก ส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 94.87 รองลงมาคือระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 4.58 และระดับปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 0.55 มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 97.30 รองลงมาคือระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 2.22 และระดับปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 0.48 มาตรฐานที่ 3 การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ ส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 95.95 รองลงมาคือระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 3.12 และระดับปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 0.93 จากผลการวิเคราะห์พบว่ายังมีสถานศึกษาที่เปิดสอนการศึกษาปฐมวัย มีผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ และระดับปรับปรุง จึงควรได้รับการพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2565) ด้วยเหตุนี้จึงทำให้เกิดกฎหมายแม่บทของการปฏิรูปการศึกษา คือ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมาตรา 47 ระบุว่า “ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก” ดังนั้น เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ประกอบด้วย ระบบการประกัน

คุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอกโดยหน่วยงานต้นสังกัด และสถานศึกษาจัดให้มีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีการจัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก โดยมีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2563)

จากการศึกษาความสำคัญและสภาพปัญหาดังกล่าวในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยจึงเป็นสิ่งสำคัญเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนและพัฒนาสถานศึกษาขนาดเล็กในการเสริมสร้างคุณภาพของเด็กปฐมวัยมิให้สามารถพัฒนาความพร้อมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญาได้อย่างเต็มที่ (วาสนา มากแก้ว, 2561) ดังนั้นผู้วิจัยจึงศึกษาแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัย เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลเป็นแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับปัจจัยและระดับประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

2.3 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 โดยมีขั้นตอนในการวิจัย 2 ตอน ดังนี้

3.1 ตอนที่ 1 ศึกษาศึกษาระดับปัจจัย ระดับประสิทธิผล และปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ดังนี้

3.1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก โดยพิจารณาความสอดคล้องกับบริบทการศึกษา ดูความสอดคล้องและความแตกต่างของปัจจัย และสังเคราะห์เป็นปัจจัยที่ใช้ในครั้งนี้ได้ โดยปัจจัยที่คล้ายคลึงกันหรือสามารถจัดกลุ่มเป็นกลุ่มปัจจัยเดียวกันได้ ผู้วิจัยกำหนดชื่อปัจจัยใหม่ให้มีความครอบคลุมคำอธิบายของปัจจัยที่คล้ายคลึงกัน ได้ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 5 ปัจจัย คือ 1) ภาวะผู้นำ 2) การบริหารจัดการ 3) วัฒนธรรมองค์กร 4) ทรัพยากรทางการศึกษา 5) การจัดประสบการณ์

3.1.2 ศึกษาศึกษาระดับปัจจัย ระดับประสิทธิผล และวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กซึ่งจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์ จำนวน 320 โรงเรียน โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ผู้วิจัย

ใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage Random Sampling) กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนจำนวน 1 คน ครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจำนวน 1 คน และครูผู้สอนจำนวน 1 คน รวมเป็นโรงเรียนละ 3 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 960 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ แบบสอบถามมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 การวิเคราะห์ระดับปัจจัยและระดับประสิทธิผล โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.1.3 วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ด้วยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนเดียว (Enter Multiple Regression Analysis) เพื่อค้นหาปัจจัยที่เป็นตัวพยากรณ์ที่ดีต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 เพื่อนำไปจัดทำแนวทางปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็กในตอนต่อไป

3.2 ตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

3.2.1 ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก จากแนวคิดทฤษฎีของอำนาจ อยู่คำ (2565), ณัฐรัฐวัฒน์ สุทธิโยธิน (2564), Nathaniel G. Pearson, (2021) และ Ahtainen, Fonsén & Kiuru, (2021) เพื่อนำแนวคิดดังกล่าวไปร่างแนวทางการพัฒนาของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก

3.2.2 นำผลการวิจัยในตอนที่ 1 มาจัดทำโครงร่างแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก โดยกำหนดองค์ประกอบของแนวทางการพัฒนาแต่ละปัจจัย ประกอบด้วย (1) หลักการและเหตุผล (2) วัตถุประสงค์ของแนวทาง (3) แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย (3.1) สาระการ พัฒนา (3.2) วัตถุประสงค์ (3.3) แนวทางการพัฒนา และ (3.4) การประเมินผล

3.2.3 การตรวจสอบยืนยันความเหมาะสมของร่างแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 โดยจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ของผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านบริหารการศึกษา การศึกษาปฐมวัย และการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบประเมินร่างแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อหาระดับความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก

4. ผลการวิจัย

ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีรายละเอียดดังนี้

4.1 ระดับปัจจัย ระดับประสิทธิผล และปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ประกอบด้วย ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ด้านการบริหารจัดการ ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านทรัพยากรทางการศึกษา และด้านการจัดประสบการณ์ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และระดับประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 โดยภาพรวมมีระดับคุณภาพอยู่ในระดับดีเลิศ ดังแสดงในตารางที่ 1-2

ตารางที่ 1 ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 โดยภาพรวมและรายด้าน (n = 320)

ตัวแปร	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านภาวะผู้นำ (X_1)	3.96	0.81	มาก
ด้านการบริหารจัดการ (X_2)	3.85	0.85	มาก
ด้านวัฒนธรรมองค์กร (X_3)	3.88	0.84	มาก
ด้านทรัพยากรทางการศึกษา (X_4)	3.92	0.89	มาก
ด้านการจัดประสบการณ์ (X_5)	3.90	0.96	มาก
รวม	3.90	0.85	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.85) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านภาวะผู้นำ ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.81) รองลงมาคือ ด้านทรัพยากรทางการศึกษา ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.89) และที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.85)

ตารางที่ 2 ระดับประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (n = 320)

ตัวแปร	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ประสิทธิผลการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัย ในโรงเรียนขนาดเล็ก (Y)			
1. คุณภาพเด็ก	4.15	0.22	ดีเลิศ
2. กระบวนการบริหารและการจัดการ	4.11	0.23	ดีเลิศ
3. การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ	4.05	0.48	ดีเลิศ
ภาพรวม	4.11	0.31	ดีเลิศ

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 โดยภาพรวมมีระดับคุณภาพอยู่ในระดับดีเลิศ ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.31) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านคุณภาพเด็ก มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดีเลิศ ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.22) รองลงมา คือ ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ มีค่าเฉลี่ย

อยู่ในระดับดีเลิศ ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.23) และด้านการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดีเลิศ ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.48)

4.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณในรูปแบบคะแนนดิบ (B) และคะแนนมาตรฐาน (Beta) ของตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ด้วยการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณขั้นต้นเดียว (Enter Multiple Regression Analysis) ดังแสดงในตารางที่ 3-4

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัย ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

ตัวแปร	ค่าสหสัมพันธ์						Y
	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X	
X ₁	1						
X ₂	.764**	1					
X ₃	.752**	.525**	1				
X ₄	.543**	.617**	.619**	1			
X ₅	.512**	.579**	.684**	.619**	1		
X	.487**	.521**	.623	.614**	.711**	1	
Y	.556**	.575**	.640**	.565**	.445**	.522**	1

P < .01**

จากตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 โดยการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation coefficient) พบว่ามีทั้งหมด 15 คู่ มีค่าแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกคู่โดยมีค่าความสัมพันธ์เป็นบวก ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .445 ถึง .764 แสดงว่าตัวแปรทุกตัวนี้มีความสัมพันธ์กันและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุดคือ ด้านการบริหารจัดการ (X₂) กับ ด้านภาวะผู้นำ (X₁) มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับค่อนข้างสูง (r_{xy} = .764) รองลงมา คือ ด้านวัฒนธรรมองค์กร (X₃) กับ ด้านด้านภาวะผู้นำ (X₁) มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับค่อนข้างสูง (r_{xy} = .752) และลำดับสุดท้าย คือ ประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัย (Y) กับด้านการจัดประสบการณ์ (X₅) มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง (r_{xy} = .445)

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

ตัวแปร	B	S.E. _b	β	t	p
--------	---	-------------------	---	---	---

Constant	.756	.355		2.026*	.05
ด้านภาวะผู้นำ (X ₁)	.279	.064	.359	4.328**	.00
ด้านการบริหารจัดการ (X ₂)	.183	.065	.233	2.815**	.00
ด้านวัฒนธรรมองค์กร (X ₃)	.285	.060	.435	4.303**	.00
ด้านทรัพยากรทางการศึกษา (X ₄)	.178	.058	.180	2.196*	.03
ด้านการจัดประสบการณ์ (X ₅)	.159	.046	.165	2.165*	.04

R = .866 R² = .787 SE_{est} = .201 F = 85.793

**p < .01, *p < .05

จากตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนเดียว (Enter Multiple Regression Analysis) พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ด้านวัฒนธรรมองค์กร (X₃) ด้านภาวะผู้นำ (X₁) ด้านการบริหารจัดการ (X₂) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนตัวแปรพยากรณ์ด้านทรัพยากรทางการศึกษา (X₄) และด้านการจัดประสบการณ์ (X₅) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตัวแปรทั้ง 5 ตัวแปร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับตัวแปรตามอยู่ในระดับสูง (R = .866) มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ .787 (R² = .787) แสดงว่า ตัวแปรทั้ง 5 ตัวแปรสามารถร่วมกันพยากรณ์ความแปรปรวนประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ได้ร้อยละ 78.70 โดยสามารถสร้างสมการพยากรณ์ทั้งในรูปของคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = .756 + .285(X_3) + .279(X_1) + .183(X_2) + .178(X_4) + .159(X_5)$$

สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .435(X_3) + .359(X_1) + .233(X_2) + .180(X_4) + .165(X_5)$$

4.3 การศึกษาแนวทางพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 มีแนวทางการพัฒนาปัจจัย ประกอบด้วย 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ของแนวทาง 3) แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วยปัจจัยที่ส่งผลที่มีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .01 จำนวน 3 ด้าน ที่มีค่าน้ำหนักความสำคัญมาก 3 อันแรกได้ และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = .01$ คือ ด้านวัฒนธรรมองค์กร มีแนวทางการพัฒนา 3 ขั้นตอน 8 แนวทาง ด้านภาวะผู้นำ มีแนวทางการพัฒนา 4 ขั้นตอน 11 แนวทาง ด้านการบริหารจัดการ มีแนวทางการพัฒนา 4 ขั้นตอน 9 แนวทาง และมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีรายละเอียดของแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก ดังนี้

1) หลักการและเหตุผล

แนวทางการพัฒนาปัจจัยนี้เป็นขั้นตอนและแนวทางในการพัฒนาปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร ปัจจัยด้าน

ภาวะผู้นำ และปัจจัยด้านการบริหารจัดการ โดยมียอดประกอบของแนวทางพัฒนาในแต่ละปัจจัย ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ของแนวทาง และแนวทางการพัฒนา ซึ่งในส่วนของแนวทางการพัฒนาในแต่ละปัจจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการและแนวคิดของนักวิชาการหลายท่าน นำมาปรับใช้ในการสร้างแนวทางในการพัฒนา

2) วัตถุประสงค์ของแนวทาง

เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านภาวะผู้นำ ด้านการบริหารจัดการ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก

3) แนวทางการพัฒนา

(3.1) แนวทางการพัฒนาปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร

ผู้อำนวยการสถานศึกษาสื่อสารสร้างความตระหนักเพื่อให้ครูและบุคลากรในองค์กรเห็นความสำคัญ ความจำเป็นและประโยชน์ต่อตนเองและองค์กร มีการสร้างข้อตกลงในการปฏิบัติร่วมกัน กำหนดแนวทางหรือจัดทำคู่มือช่วยในการปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกัน มีการทบทวนข้อตกลงและแนวปฏิบัติอย่างต่อเนื่องโดยการสนทนา สอบถาม หรือประเมินผลการปฏิบัติ และมีการจัดกิจกรรมการยกย่องชมเชย การให้รางวัลสร้างกำลังใจประกาศเกียรติคุณ ให้กับบุคลากรที่เป็นคนดีผลงานเด่น

(3.2) แนวทางการพัฒนาปัจจัยด้านภาวะผู้นำ

ผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักในสำคัญของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เข้าร่วมในองค์กรเครือข่ายสมาคม ชมรม หรือกลุ่มผู้นำ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สร้างองค์ความรู้ใหม่ และทบทวนและปรับปรุงการปฏิบัติใหม่ๆ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันและอนาคต

(3.3) แนวทางการพัฒนาปัจจัยด้านการบริหารจัดการ

สถานศึกษาจัดโครงสร้าง ระบบการสื่อสาร และระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จากสภาพงานเดิมที่มีอยู่ มีการพิจารณาปรับปรุงโครงสร้าง ระบบการสื่อสาร และระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องสมบูรณ์ และมีการติดตามและตรวจสอบระบบโครงสร้าง ระบบการสื่อสาร และระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่พัฒนาขึ้นใหม่เพื่อหาจุดบกพร่อง

ผลการประเมินความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการประเมินความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1

แนวทางการพัฒนา	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสมของแนวทาง
1. หลักการและเหตุผล	4.71	0.48	มากที่สุด
2. วัตถุประสงค์ของแนวทาง	5.00	0.00	มากที่สุด

ตารางที่ 5 (ต่อ)

แนวทางการพัฒนา	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสมของแนวทาง
3. แนวทางการพัฒนา	4.83	0.24	มากที่สุด
3.1 ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร	4.85	0.24	มากที่สุด
3.2 ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ	4.80	0.33	มากที่สุด
3.3 ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ	4.82	0.30	มากที่สุด
รวม	4.84	0.25	มากที่สุด

จากตารางที่ 5 ผลการประเมินความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

5. สรุปและอภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ได้นำเสนอการอภิปรายผลได้ ดังนี้

5.1 ระดับปัจจัย ระดับประสิทธิผล และปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับในระดับมาก และระดับประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีเลิศ

5.1.1 ด้านภาวะผู้นำ เป็นปัจจัยที่มีระดับการปฏิบัติอยู่ในลำดับสูงสุด อภิชาติ ครองยศ (2560) ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำมีความสำคัญยิ่งต่อผู้บริหารทุกคนเพราะเป็นแนวทางไปสู่การปฏิบัติงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบให้สำเร็จผลตามเป้าหมาย เป็นผู้นำองค์กรให้ก้าวหน้าโดยใช้ศิลปะในการโน้มนำให้บุคคลคล้อยตาม เพื่อให้ความร่วมมือและช่วยปฏิบัติงาน ผู้นำเพียงคนเดียวจะไม่สามารถทำงานให้สำเร็จได้ แต่ความสามารถของผู้นำในการชักจูงให้บุคคลคล้อยตามและยินยอมปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจเป็นส่วนสำคัญให้งานสำเร็จในภาพรวมผู้นำช่วยให้บุคคลได้ปฏิบัติงานตามภารกิจ ในขณะที่เดียวกันจะช่วยสร้างพลังและแรงยึดเหนี่ยวของกลุ่มให้มั่นคง วาทีตยา ราชภักดี (2561) ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำมีความสำคัญต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติงานและการปฏิบัติตนใช้เหตุผลในการบริหารงานอย่างสร้างสรรค์และสร้างความร่วมมือให้เกิดขึ้นภายในสถานศึกษา

5.1.2 ด้านทรัพยากรทางการศึกษา เป็นปัจจัยที่มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งในด้านทรัพยากรทางการศึกษามีส่วนสำคัญอย่างมากที่สถานศึกษาได้ดำเนินการเพื่อใช้เป็นสิ่งที่ทำให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายของการจัดการศึกษา ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ สื่อทางการศึกษา อาคารสถานที่ มาใช้ในการบริหารโรงเรียนตามแผนงานหรือโครงการที่ได้กำหนดไว้ให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดในการจัดการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของสุชาติดา บรรณกิจ (2563) ที่พบว่า การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.1.3 ปัจจัยด้านการจัดประสบการณ์ เป็นปัจจัยที่มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กปฐมวัย ครูมีหน้าที่สำคัญในการพัฒนาการด้านสังคม ด้านอารมณ์-จิตใจ ด้านร่างกาย และด้าน

สติปัญญาอย่างเต็มที่ สอดคล้องกับแนวคิดของ อนุตรา อุทธะ (2560) ที่กล่าวว่า การจัดประสบการณ์ครูปฐมวัยถือเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก ครูจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในการดูแลและส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยและสมรรถนะการจัดการจัดประสบการณ์เด็กปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพ

5.1.4 ด้านวัฒนธรรมองค์กร เป็นปัจจัยที่มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้สถานศึกษาที่มีวัฒนธรรมองค์กรที่มีคุณภาพก็จะเป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวนีย์ ขวัญอ่อน (2562) ที่วิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์กรกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสงขลา โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับสูง ($r = .77^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.1.5 ด้านการบริหารจัดการ เป็นปัจจัยที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ถ้าผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการที่ดีก็จะทำให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา วางแผน การจัดองค์กร การนำและการควบคุม บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รณยุทธ สังสุทธิ (2565) ที่วิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง ($r = .58^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.1.6 ระดับประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดีเลิศ ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักทดสอบทางการศึกษา (2563) ที่กล่าวว่าการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรต้องร่วมมือกันในการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาของแต่ละสถานศึกษา กำหนดขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อช่วยเสนอแนะการปรับปรุงพัฒนาสถานศึกษาได้อย่างชัดเจนและตรงกับความต้องการของสถานศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษาอย่างแท้จริง

5.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ได้แก่ ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านภาวะผู้นำ ด้านการบริหารจัดการ ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนปัจจัยด้านทรัพยากรทางการศึกษา และด้านการจัดประสบการณ์ ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตัวแปรทั้ง 5 ตัวแปรสามารถอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ได้ร้อยละ 78.70 ผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงลักษณะของโรงเรียนและลักษณะการทำงานของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน

5.2.1 ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร โรงเรียนมีสร้างวัฒนธรรมองค์กร โดยการบรรยายที่ดี ผู้บริหารและบุคลากรมีความร่วมมือในการปฏิบัติ สนับสนุนและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องการปฏิบัติงานและเรื่องส่วนตัว มีความเอื้ออาทรและมีความเชื่อใจกันจนกล้าพูดอย่างจริงใจในสิ่งที่ตนคิด ความทุ่มเทในการปฏิบัติหน้าที่ของโรงเรียน และทุกคนมีความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน สอดคล้องกับ ดิเรก ภาโสสม (2560) ที่กล่าวว่า วัฒนธรรมในโรงเรียน คือ แนวปฏิบัติในการทำงานที่เกิดจากความสัมพันธ์ของคนในโรงเรียนที่ร่วมกันทำมาเป็นระยะหนึ่ง โดยแนวปฏิบัติเช่นนี้เป็นที่รับรู้กันภายในโรงเรียนเป็นอย่างดี และส่งเสริมให้การทำงานเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล บรรลุเป้าหมายของโรงเรียน จะต้องใช้เวลา

ในการเปลี่ยนแปลงให้ดียิ่งขึ้น และสอดคล้องกับ Fathi shamma-Israel (2018) ที่กล่าวว่า ความผูกพันของพนักงานต่อองค์กรเป็นผลลัพธ์ความสัมพันธ์ของแต่ละบุคคลที่มีความรู้ สึกต่อองค์กร ประกอบด้วย 3 ลักษณะ คือ 1) ปราศรณอย่างแรงกล้าที่จะรักษาความเป็นสมาชิกขององค์กร 2) มีความเต็มใจทำงานและความพยายามอย่างเต็มที่ในการปฏิบัติงานในระดับสูง 3) มีความเชื่ออย่างแรงกล้าและยอมรับในเป้าหมายและคุณค่าขององค์กร

5.2.2 ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างแรงบันดาลใจ มีการกระตุ้นและจูงใจให้ครูปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ส่งเสริมพัฒนาครูให้มีความสามารถสูงขึ้น มีส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการพัฒนาการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษามีการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ มาปรับใช้ตลอดเวลา สอดคล้องกับ อัจฉรา นิยมภา (2561) ที่กล่าวว่า พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความเป็นผู้นำทางวิชาการมีอิทธิพลต่อการเพิ่มพูนการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งอาศัยกระบวนการเกี่ยวกับการกำหนดวิสัยทัศน์ กำหนดเป้าหมาย และกำหนดพันธกิจการเรียนรู้ การจัดการหลักสูตรและการสอนการพัฒนาการเรียน การพัฒนาครูและการส่งเสริมบรรยากาศสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมการเรียนรู้โดยการโน้มน้าวใจหรือชี้แนะให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษา เข้าใจตระหนัก รวมถึงและสานสัมพันธ์กันเพื่อให้เกิดคุณภาพของการจัดการเรียนการสอน และคุณภาพของผู้เรียนอันเป็นการกิจหลักของสถานศึกษา และสอดคล้องกับ เพ็ญพร ทองคำสูง (2553) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะสามารถผลักดันการเปลี่ยนแปลงจากสภาพเดิมที่เป็นอยู่ ทำให้ครูเกิดการตระหนักรู้คุณค่าวิสัยทัศน์ มีความรู้สึกชื่นชมภาคภูมิใจ และให้ความเคารพนับถือแก่ผู้บริหาร มีการกระตุ้นและจูงใจให้ครูปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย มีการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจอย่างมีเหตุผล มีการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ และมุ่งพัฒนาบุคลากรไปสู่ความสามารถที่สูงขึ้นเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร

5.2.3 ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ โรงเรียนมีการแบ่งงานตามโครงสร้างการบริหารงาน กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบไว้อย่างชัดเจน มีการใช้เทคนิคหรือรูปแบบในการติดต่อสื่อสารอย่างหลากหลายช่องทาง มีการแลกเปลี่ยนข่าวสารซึ่งกันและกันเพื่อให้งานประสบความสำเร็จ ผู้บริหารสถานศึกษาครูและบุคลากรทุกคนพัฒนาความรู้ ความเข้าใจกระบวนการประกันคุณภาพภายใน และดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา และติดตามตรวจสอบการดำเนินการ สอดคล้องกับ เจนภพ ชาไมล์ (2561) ที่กล่าวไว้ว่า การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ จะต้องจัดโครงสร้างองค์กรที่เหมาะสม มีติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและสามารถควบคุมดูแลการดำเนินงานได้อย่างเป็นระบบ

5.3 แนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัย ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ในครั้งนี้ ประกอบด้วย 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ของแนวทาง 3) แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย (3.1) สาระการ พัฒนา (3.2) วัตถุประสงค์ (3.3) แนวทางการพัฒนา และ (3.4) การประเมินผล เป็นการพัฒนาปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านภาวะผู้นำ และด้านการบริหารจัดการ แนวทางการพัฒนาที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด จากการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิ อธิบายได้ว่าแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีดังนี้

5.3.1 แนวทางการพัฒนาปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร มีแนวทางการพัฒนา 3 ขั้นตอน ประกอบด้วย การปลูกความคิด การปรับพฤติกรรม และการย้ำแนวทางปฏิบัติ สอดคล้องกับ อำนาจ อยู่คำ (2565) และณัฐจิวพันธ์ สุทธิโยธิน (2564) สรุปขั้นตอนเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาวัฒนธรรมองค์กรได้ 3 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) การปลูกความคิด เป็นการกำหนดวัฒนธรรมองค์กร ค่านิยมองค์กร ให้มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และพันธกิจขององค์กร และเพื่อให้องค์กรได้ตระหนักถึง

ความสำคัญและมีความเข้าใจตรง โดยการจัดทำสื่อต่าง ๆ เช่น เว็บไซต์ ป้ายประกาศ แผ่นพับ เป็นต้น 2) การปรับพฤติกรรม การสร้างข้อตกลงในการปฏิบัติร่วมกัน กำหนดแนวทางหรือจัดทำคู่มือ ช่วยในการปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกัน บุคลากร ทุกคน ร่วมกันกำหนดกิจกรรมเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร เช่น การทำกิจกรรมร่วมกันนอกเหนือจากเวลาทำงาน การประชุม เชิงปฏิบัติการ การอบรมสัมมนา การเชิญเกียรติบุคลากรที่เป็นคนดีคนเก่ง การให้กำลังใจบุคลากรในสภาวะยากลำบาก การสร้างความมีส่วนร่วมกับชุมชน เป็นต้น และ 3) การย้ำแนวทางปฏิบัติ เน้นบุคลากรทุกคนในองค์กร ได้ทบทวนข้อตกลง และแนวปฏิบัติอย่างต่อเนื่องโดยการสนทนา สอบถาม หรือประเมินผลการปฏิบัติ มีการยกย่องชมเชย การให้รางวัลสร้าง กำลังใจประกาศเกียรติคุณ ให้กับบุคลากรที่เป็นคนดี ผลงานเด่น

5.3.2 แนวทางการพัฒนาปัจจัยด้านภาวะผู้นำ มีแนวทางการพัฒนา 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย การสร้างความ ตระหนักรู้ การฝึกปฏิบัติและพัฒนาตนเอง การประเมินตนเอง และการปรับปรุงพฤติกรรม สอดคล้องกับ Nathaniel (2021) ได้สรุปขั้นตอนการพัฒนาภาวะผู้นำเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การสร้างความตระหนักรู้ เป็นการสร้างตระหนักในความสำคัญของภาวะผู้นำ การมีส่วนร่วมในองค์กรเครือข่ายสมาคม ชมรม หรือกลุ่มผู้นำ เพื่อ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สร้างองค์ความรู้ใหม่ 2) การฝึกปฏิบัติและพัฒนาตนเอง เป็นการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ การพัฒนาตนเอง ด้วยวิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่อง เช่น เข้าร่วมฟังการบรรยายอบรมศึกษาจากเอกสารและแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อพัฒนา องค์ความรู้ เป็นต้น การสร้างแรงบันดาลใจ การส่งเสริมให้บุคลากรในองค์กรสามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย และสร้าง ขวัญกำลังใจในการทำงานของบุคลากรในองค์กรอย่างต่อเนื่อง 3) การประเมินตนเอง เป็นการหมั่นทบทวนข้อบกพร่องและ ทบทวนแนวทางพฤติกรรม การปฏิบัติของตนเองมีการสะท้อนผลการทำงาน เพื่อนำผลการปฏิบัติงานมาปรับปรุงและแก้ไขให้ เกิดคุณภาพ 4) การปรับปรุงพฤติกรรม เป็นวิเคราะห์จุดที่ดี จุดที่ควรพัฒนาของตนเอง เพื่อปรับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมหรือ ส่งผลการปฏิบัติงานที่ไม่ดีกับบุคคลในองค์กร และมีการทบทวนปรับปรุงการปฏิบัติใหม่ ๆ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงใน ปัจจุบันและอนาคต

5.3.3 แนวทางการพัฒนาปัจจัยด้านการบริหารจัดการ มีแนวทางการพัฒนา 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย การทบทวนความรู้เดิม การเพิ่มความรู้ใหม่ การเทียบเคียง และปรับปรุงกระบวนการ สอดคล้องกับ Ahtainen, Fonsén and Kiuru (2021) สรุปขั้นตอนเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการได้ 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) การทบทวน ความรู้เดิม เป็นการทบทวนโครงสร้าง ระบบการสื่อสาร และระบบการบริหารจัดการที่ทำอยู่ในปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพ มีการปรับปรุง สะท้อนผลการทำงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง 2) การเพิ่มความรู้ใหม่ แสวงหาความรู้ จากเอกสารตำรา เว็บไซต์ต่าง ๆ เกี่ยวกับโครงสร้าง ระบบการสื่อสาร และระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ หรือองค์กรต้นแบบเพื่อ นำมาใช้เป็นแนวทางการบริหารจัดการที่มีคุณภาพต่อไป 3) การเทียบเคียง ศึกษาดูงานในสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี เพื่อเทียบเคียงโครงสร้าง ระบบการสื่อสาร และระบบการบริหารจัดการ และนำมาปรับแนวทางการบริหารจัดการให้ชัดเจน ยิ่งขึ้น รวมไปถึงการนำแนวทางการบริหารจัดการระบบงานที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ 4) ปรับปรุงกระบวนการ มีระบบติดตาม และตรวจสอบระบบโครงสร้าง ระบบการสื่อสาร และระบบการบริหารจัดการที่พัฒนาขึ้นใหม่เพื่อหาจุดบกพร่อง จุดที่ควร พัฒนา และนำมาปรับปรุงกระบวนการ ยุบ รวม เพิ่ม ในส่วนของกระบวนการต่าง ๆ โดยอาศัยข้อมูลจากการติดตามและ ตรวจสอบ

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

6.1.1 สถานศึกษาควรนำข้อค้นพบจากการวิจัยไปพัฒนาโรงเรียนเพื่อเป็นแนวทางส่งเสริมให้ประสิทธิภาพ ของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็กสูงขึ้น โดยการดำเนินการดังนี้ 1) ด้านวัฒนธรรม

องค์กร มีการปลูกความคิด การปรับพฤติกรรม และการย้ายแนวทางปฏิบัติ 2) ด้านภาวะผู้นำ ควรมีการสร้างความตระหนักรู้ การฝึกปฏิบัติและพัฒนาตนเอง การประเมินตนเอง และการปรับปรุงพฤติกรรม และ 3) ด้านการบริหารจัดการ ควรมีการ ทบทวนความรู้เดิม การเพิ่มความรู้ใหม่ การเทียบเคียง และปรับปรุงกระบวนการ

6.1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสามารถนำข้อค้นพบจากการวิจัยไปเป็นแนวทางในการ ส่งเสริมสนับสนุนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยให้มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

6.1.3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผน ส่งเสริมสนับสนุนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

6.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1 ควรมีการศึกษาเชิงนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านรูปแบบการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อวิเคราะห์และประเมินผลการนำนโยบายไปใช้ในเชิงปฏิบัติ

6.2.2 จากการศึกษาวินิจฉัยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างเป็นโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 การศึกษาครั้งต่อไปอาจจะศึกษาแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็กในภาคอื่น ๆ อาจได้ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็กในต่างภาคอื่น ๆ ซึ่งอาจทำให้ประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็กมีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น

6.2.3 การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาแนวทางในการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง 1 เท่านั้น ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไป จึงควรมีการศึกษาแนวทางในการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนขนาดเล็ก ในโรงเรียนที่มีสภาพบริบทที่แตกต่างไปจากเดิม เพื่อจะได้แนวทางในการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับปฐมวัยในบริบท ที่แตกต่างกันออกไป

7. รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

เจนภพ ชาไมล์. (2561). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ณัฐวัฒน์ สุทธิโยธิน. (2564). ทฤษฎีเกี่ยวกับจิตสำนึก การสร้างจิตสำนึกและการปลูกฝังจิตสำนึก. <http://nattawatt.blogspot.com/2016/12/consciousness.html>

ดิเรก ภาโสสม. (2560). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดการศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

เพ็ญพร ทองคำสุก. (2553). ตัวแบบสมการโครงสร้างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

รณยุทธ สังสุทธิ. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์.

- วาทีทยา ราชภัคดี. (2561). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- วาสนา มากแก้ว. (2561). แนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอนุบาลระนอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 22 [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). รายงานผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2564). แผนพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2564 – 2570. พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2563). แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561. เอ็น.เอ.รัตนะเทรตติ้ง.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2564). รายงานประจำปี 2564. <https://www.onesqa.or.th/th/download/906/>
- สุชาติ บรรณกิจ. (2563). การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 [วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เสาวนีย์ ขวัญอ่อน. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์กรกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสงขลา [วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- อภิชาติ ครอบงาย. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจสายงานจราจร สถานีตำรวจภูธรเมืองสกลนคร [วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อนุสร อุดทะ. (2560). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะของครูปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น [วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อัจฉรา นิยมภา. (2561). ภาวะผู้นำทางวิชาการ ศักยภาพผู้บริหารยุคใหม่. วิสต้า อินเทอร์เน็ต.
- อำนาจ อยู่คำ. (2565). การพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหาร [เอกสารประกอบการสอน]. คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.

ภาษาอังกฤษ

- Ahtiainen, R., Fonsén, E., & Kiuru, L. (2021) Finnish Early Childhood Education Directors' Perceptions of Leadership and Assessment of the National Core Curriculum in Times of Change. *Australasian Journal of Early Childhood*, 46(2), 126–138.
- Fathi shamma- Israel. (2018). The Level of Organizational Commitment Among School Teachers in the Arab Israeli Schools from Their Point of View. *European Journal of Educational Sciences*, 5(2), 1857-6036.
- Nathaniel, G. Pearson. (2021). Impact of a Summer Leadership Academy on High School Student Leader Development. *Journal of Higher Education Theory and Practice*, 21(2), 32-38.